

byl povinen rozhodnouti znovu o tom, zda zamýšlené zřízení pobočného závodu by mělo hospodářsky nezdravý vliv. Nesprávnost tohoto předpokladu vyvrátil žal. úřad v nař. rozhodnutí, vysloviv, že rozhodnutím z 20. září 1935 zrušil výměr okr. úřadu na Vsetíně z 30. srpna 1935 jen potud, pokud tento úřad nevzal na vědomí oznámení o zřízení pobočného závodu stěžující si firmy, že však potvrdil uvedený výměr okr. úřadu, pokud tento rozhodl, že zřízení vedlejšího závodu by mělo hospodářsky nezdravý vliv na soutěžní poměry obchodníků na Vsetíně a v okolí. Zaujav toto stanovisko, nemusil se úřad ještě zvláště zabývatí námitkou, na niž stížnost pohřešuje odpověď v nař. rozhodnutí, neboť námitka ta byla založena na předpokladu, že úřad I. stolice byl povinen rozhodovati znovu o tom, zda zřízení pobočného závodu na Vsetíně by mělo hospodářsky nezdravý vliv. Jestliže žal. úřad v nař. rozhodnutí prokázal nesprávnost tohoto předpokladu, prokázal tím zároveň neodůvodněnost námitky, jež byla založena na tomto předpokladu podle názoru žal. úřadu nesprávném. Nelze proto vytýkati žal. úřadu důvodně, že se dopustil nějaké vady řízení, tím méně vady podstatné.

K tomu možno ještě poznamenati, že zmíněná námitka vadnosti řízení byla výslovně vyřízena již výměrem zem. úřadu z 20. září 1935, proti němuž stížnost podána nebyla.

#### Č. 12.742.

**Pojišťovací právo: Také opravné práce silniční, jež ve smyslu § 1 odst. 3 úraz. zákona nejsou toliko »jednotlivé«, nýbrž se konají tak, že vzhledem k jejich obsahu, místnímu rozsahu a povaze dlužno je pokládati za podstatnou stavební úpravu silnice, mohou býti podle okolností uznány za provádění stavby ve smyslu § 1 odst. 2 úraz. zákona.**

(Nález z 26. ledna 1937 č. 10.392/37.)

V ě c: Úrazová pojišťovna dělnická pro zemi Moravskoslezskou v Brně proti rozh. zem. úřadu v Brně z 6. ledna 1932 ve znění výměru z 30. dubna 1934 o úrazovém pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Stěžující si pojišťovna uznala výměrem z 8. března 1928, že podnik býv. okr. silničního výboru ve Frýdku »opravy a udržování silnic za použití parního válce« podléhá podle § 1 odst. 2 úraz. zákona a podle zákona č. 96/1912 ř. z. v celém svém rozsahu úrazové pojistné povinnosti, a zařadila jej do VI. nebezpečenské třídy a do 25% nebezpečenského procenta.

Nař. rozhodnutím vyhověl zem. úřad v Brně námitkám býv. okr. silničního výboru ve Frýdku, podaným proti tomuto výměru, a zrušiv jej vyslovil, že řečený podnik úrazové pojistné povinnosti nepodléhá, ježto nejsou dány ani předpoklady odst. 1 § 1 úraz. zákona ani předpoklady odstavce 2, resp. předpoklady odst. 3 bodu 2 téhož paragrafu. Předpoklady 2. odst. nejsou dány proto, že při udržování silnic jde jen o

opravné práce na trvajících již stavbách, které nejsou prováděny živnostníky, a předpoklady odst. 3 bodu 2 nejsou dány proto, že podnik udržování silnic, pokud jde o pojistnou povinnost na podkladě používání parního válce, nelze považovati za podnik lesní, hospodářský ani živnostenský.

O stížnosti vytýkající tomuto rozhodnutí nezákonnost uvažoval nss takto:

Na sporu jest otázka úrazové pojistné povinnosti podniku býv. okr. silničního výboru ve Frýdku »opravy a udržování silnic za používání parního válce«. Stěžující si pojišťovna opřela kladnou odpověď na tuto spornou otázku ve svém zařadovacím výměru toliko o ustanovení 2. odst. § 1 úraz. zákona. Žal. úřad naproti tomu popřel v nař. rozhodnutí úrazovou pojistnou povinnost řečeného podniku, vycházeje z názoru, že tu není předpoklad tohoto zákonného ustanovení. Stížnost brojí proti tomuto právnímu názoru žal. úřadu námitkou nezákonnosti a snaží se pojistnou povinnost dotčeného podniku odůvodniti, stejně jako v řízení správním, předpisem 2. odst. § 1 úraz. zákona.

Podle tohoto zákonného ustanovení jsou pojištěni proti následkům úrazů přiházejících se při provozování podniků všichni dělníci jakož i závodoví úředníci, kteří jsou zaměstnáni v živnostenských podnicích, ve kterých se provádějí stavební práce, nebo kteří jsou jinak zaměstnáni při provádění staveb nebo při provádění prací na budovách. Výjimku z tohoto všeobecného ustanovení obsahuje zákon v následujícím 3. odstavci, v němž normuje, že ustanovení předcházejícího (2.) odstavce se nevztahují na takové dělníky, kteří — nejsouce zaměstnáni v některém živnostenském podniku uvedeného druhu — vykonávají toliko jednotlivé opravné práce na stavbách.

Je nesporno, že podnik, o který tu jde, není podnikem živnostenským a že se v něm neprovádějí práce na budovách. Zbývá proto jen otázka, zda dělníky v tomto podniku zaměstnané lze pokládati za dělníky »jinak« (t. j. nikoli v živnostenském podniku) zaměstnané při provádění staveb ve smyslu § 1 odst. 2 úraz. zákona.

Prováděním staveb dlužno podle významu, jaký tento výraz má v obecné řeči a jak se ho užívá i v odborné mluvě technické, rozuměti také podnik, jehož účelem je provésti nějakou stavbu silniční (srov. Budw. A 140/1902). Poněvadž však, jak shora bylo již uvedeno, podle 3. odst. § 1 úraz. zákona nevztahují se ustanovení 2. odst. tohoto paragrafu na takové dělníky, kteří — nejsouce zaměstnáni v některém živnostenském podniku — vykonávají toliko jednotlivé opravné práce na stavbách, jde v tomto sporu o to, zda práce na silnicích, jež dával prováděti býv. silniční výbor ve Frýdku, byly prováděním staveb podrobeným úrazové pojistné povinnosti podle 2. odst. § 1 úraz. zákona, či toliko jednotlivými opravnými pracemi ve smyslu 3. odst. téhož paragrafu z této pojistné povinnosti vyňatými.

Žal. úřad vyslovil v nař. rozhodnutí, že šlo jen o práce opravné při udržování silnic, tedy staveb již trvajících, a jen z toho důvodu prohlásil, že není tu předpokladu pro úrazovou pojistnou povinnost podle § 1 odst. 2, ježto nejde o provádění staveb. Proti tomu namítá stížnost, že také udržování silnic — pokud nejde jen o práce ošetřovací, jako

jsou čištění vozovky, příkopů, péče o stromoví, posypávání náledí a pod., jež úrazové pojistné povinnosti nepodléhají, — nelze pokládati za toliko jednotlivé opravné práce ve smyslu 3. odst. § 1 úraz. zákona, nýbrž za práce stavební ve smyslu 2. odst. tohoto paragrafu. Stížnost v té příčině dovozuje, že opravnými pracemi ve smyslu úraz. zákona sluší rozuměti jen práce na hotových již stavbách, při nichž stavební objekt zůstává nezměněn. Slovy »jednotlivé opravné práce« nelze však rozuměti toliko opravy jednotlivých součástí staveb; opakem pojmu »toliko jednotlivé opravné práce« je provádění opravných prací opakujících se s větší nebo menší pravidelností, při nichž jsou dělníci trvale zaměstnáni. Udržováním silnic nutno rozuměti provádění takových opravných prací, jichž je třeba, aby vybudovaná silnice byla udržována v řádném stavu, t. j. aby byl zabezpečen stav silnice odpovídající zákonu a přiměřený zvláštním závazkům. Udržování silnic nelze tedy zahrnouti pod pojem jednotlivých opravných prací, nýbrž tyto práce jsou pracemi stavebními, jež neponechávají silniční těleso nedotčené. V podstatě stejné stanovisko hájila st-lka již v řízení správním v četných svých podáních, v nichž také zdůrazňovala, že nutno činiti rozdíl mezi silničními pracemi ošetrovacími a udržovacími, z nichž jen ony je pokládati za jednotlivé práce opravné, z pojistné povinnosti vyňaté, kdežto tyto jsou pracemi stavebními, jež jako provádění staveb pojistné povinnosti podléhají.

Žal. úřad však s tohoto hlediska spor neposuzoval, vycházející zřejmě z právního názoru, že opravné práce na silnicích, ať jsou jakéhokoli druhu, za provádění staveb ve smyslu § 1 odst. 2 úraz. zákona pokládati nelze, a omezil se v nař. rozhodnutí na to, že jen z tohoto důvodu pojistnou povinnost popřel, aniž zkoumal, zda šlo skutečně toliko o jednotlivé opravné práce na stavbách vyňaté z této povinnosti podle § 1 odst. 3. Tento právní názor žal. úřadu nelze však v této všeobecnosti uznati za správný, neboť také opravné práce (srov. Boh. A 12.479/36), jež ve smyslu zákona nejsou »toliko jednotlivé«, nýbrž provádějí se tak, že vzhledem k jejich obsahu, místnímu rozsahu a povaze dlužno je pokládati za podstatnou stavební úpravu silnice, podle okolností konkrétního případu mohou býti subsumovány pod pojem prací stavebních, resp. uznány za provádění staveb ve smyslu § 1 odst. 2 úraz. zákona (srov. nálezy Budw. 13.448/1899 a 4349 A/1906).

O jaké práce na silnicích in concreto šlo, zejména zda šlo o práce druhu právě naznačeného, žal. úřad nevyšetřil a v nař. rozhodnutí v té příčině žádných bližších skutkových zjištění neučinil. Poněvadž však zjištění tato jsou pro odpověď na spornou otázku pojistné povinnosti rozhodující, neboť jsou pro ni nezbytným skutkovým základem, dlužno tento nedostatek kvalifikovati jako podstatnou vadu řízení ve smyslu § 6 zákona o ss. Ježto pak vada tato byla zaviněna právním názorem žal. úřadu, který není ve shodě se zákonem, bylo nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zákona o ss.

#### Č. 12.743.

**Pojišťovací právo. — Řízení správní: I. Ustanovení § 239 věty 2 odst. 1 zákona o soc. poj. č. 221/1924 Sb. o instanční**